

Список використаних джерел:

1. Бєлєвцєвє В. (2009) Дєржавний суверєнітєт, його ознаки та властивості. *Тєорія дєржави і права*. 2009. № 10. С. 7–10. Отримано з: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/15727/02-Byelyevtseva.pdf>
2. Лєвєдєвє-Цєнтєр. (2021). Кєрєм. Опєрєс «Лєвєдєвє-Цєнтєрє». Отримано з: <https://www.levada.ru/2021/04/26/krym/>.
3. Слєвєдєвє і Дїлє. (2022). *Путін визнав «ДНєР» та «ЛНєР»*. Отримано з: <https://www.slovoidilo.ua/2022/02/21/novyna/polityka/putin-vyznav-dnr-ta-lnr>
4. UN. (1945). United Nations Charter. Отримано з: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>
5. UN. (1965). *General Assembly Resolution 2131 (XX) of 21 December 1965. Declaration on the inadmissibility of intervention in the domestic affairs of states and the protection of their independence and sovereignty*. Отримано з: https://legal.un.org/avl/pdf/ha/ga/ga_2131-xx/ga_2131-xx_e.pdf

Маруховський О. О.
omaruhovska@gmail.com

ЗМІНИ В МІЖНАРОДНІЙ ТА РЕГІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ В УМОВАХ МАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНИ 2022 р. В КОНТЕКСТІ СВІТ-СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ І. ВАЛЛЕРСТАЙНА

Однією з найвпливовіших на сьогодні концепцій світового порядку є *світ-системний аналіз* (World-Systems Analysis) відомого американського соціолога Імануеля Валлерстайна, розроблений ним у своїй праці «Сучасна світова система» (1974 р.) (Wallerstein, 1974). Саме тоді вперше вчені заговорили про світ-системний аналіз як про новий погляд на світ, в якому «замість традиційно стандартної одиниці – національної держави новою одиницею аналізу стала світ-система... у трьох варіантах – світ-системи, світ-економіки та світ-імперії». При цьому І. Валлерстайн зауважував, що «світ-система являє собою певний територіально-часовий простір, який охоплює багато політичних та культурних одиниць, але в той же час є єдиним організмом, уся діяльність якого підпорядкована єдиним системним правилам» (Валлерстайн, 2006, с. 78, 79]. Тобто загальновідомо, що об'єктом його світ-системного аналізу є увесь світ як єдиний організм, як глобальне системне ціле, де усі країни розглядаються не окремо, а як включені в глобальну

систему світового порядку, в якому розвинута і удосконалюється міжнародна та регіональна безпека.

В контексті цього світ-системного аналізу необхідно розглядати трагічні події широкомасштабної російської агресії проти України, як загарбницької несправедливої та жорстокої війни російської шовіністичної імперії, саме як «світ-імперії» в розумінні І. Валлерстайна. Як він справедливо підкреслював, «під світ-імперією ми розуміємо структуру, де уся політична влада зосереджена в одних руках» і таких світ-імперій за останні п'ятсот років спробували створити: Карл V Габсбург в XVI ст., Наполеон на початку XIX ст. та Гітлер у середині XX ст. На слушну думку І. Валлерстайна, «усі вони були грандіозні, усі зазнали нищівної поразки та не змогли довести справу до кінця» (Валлерстайн, 2006, с. 145). Така ж жахлива доля очікує і на імперські територіальні зазіхання недоімперії В. Путіна, у якого в планах було підкорення, окупація та знищення України як держави з наступним поступовим загарбанням країн бывшего СРСР та країн Варшавського договору, особливо в першу чергу, Польщі, країн Балтії та Словаччини. Тому в цій ситуації Україна стала надійним щитом для Європи, захисним плацдармом стримування російського агресора та диктатора В. Путіна, який «вирішив, що якщо китайцям вдалося фактично розтоптати уйгурів як націю, то йому вдасться зробити те саме з українцями», тобто він за допомогою геноциду готував українцям долю уйгурів в Китаї (Ейдман, 2022).

В таких складних умовах повномасштабного російського вторгнення в Україну світові потрібно на майбутнє сформувані оновлені принципи міжнародної та регіональної безпеки на засадах взаємодовіри між країнами Європейського Союзу, США і Британією, в нових реаліях створити міцну антипутінську коаліцію та нанести за допомогою України стратегічну поразку агресору. Саме Україна має *змінити світову геополітику* («С режимом Путіна ніколи не домовимся». Как на третьем месяце войны Украина меняет геополитику Европы, 2022) та стати в майбутньому «Ізраїлем Східної Європи» з точки зору збереження своєї державності та зміцнення міжнародної та регіональної безпеки. А допомогти в цьому Україні можуть тільки поступова безальтернативна інтеграція її в ЄС та НАТО, який мав би стати її єдиною надійною «парасолькою» безпеки від загроз РФ як держави-агресора, яка систематично порушує базові принципи міжнародного права. Натомість НАТО продовжує для України «політику подвійних стандартів та ілюзію відкритих дверей» і тому Україна має вести

переговори та шукати нову систему гарантій міжнародної та регіональної безпеки союзників, щоб після нашої перемоги це був ратифікований міжнародний договір, підписаний усіма державами-гарантами, який буде містити спеціальну статтю за аналогією зі статтею 5 договору Альянсу, щоб не було повторення помилок Будапештського меморандуму. А головною метою політики України щодо євроатлантичної інтеграції є якомога швидше отримання Плану дій щодо членства в НАТО на найближчому саміті Альянсу, тому що вступу Фінляндії та Швеції до НАТО без України буде недостатньо для зміцнення безпеки в Європі (Вступу Фінляндії та Швеції до НАТО без України недостатньо для безпеки в Європі, 2022).

Список використаних джерел:

1. Wallerstein I. (1974). *The Modern World System I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*. New York.
2. Валлерстайн И. (2006). *Миросистемный анализ: введение* / Пер. с англ. М. : Издат. дом «Территория будущего». 248 с.
3. Ейдман І. (2022). Путін готував українцям долю уйгурів у Китаї. URL: <https://m.glavcom.ua>
4. «С режимом Путина никогда не договоримся». Как на третьем месяце войны Украина меняет геополитику Европы. (2022). URL: <https://nv.ua/world/geopolitics/ukraina-sozdaet-antiputinskuyu-koaliciyu-na-zapade-klimkin-intervyu-nv-video-novosti-ukrainy-50244701.html>
5. Вступу Фінляндії та Швеції до НАТО без України недостатньо для безпеки в Європі / Еспресо. (2022). URL: <https://espreso.tv/vstupu-finlyandii-ta-shvetsii-do-nato-bez-ukraini-nedostatno-dlya-bezpeki-v-evropi-poroshenko>